

TULEVAISUUSVIRASTO
OPETTAJAN OPAS

Tulevaisuusvirasto kutsuu – Lähde tutkimusmatkalle vaihtoehtoihin tulevaisuuksiin!

Tervetuloa Tulevaisuusvirastoon – paikkaan, jossa mielikuvitus kohtaa faktat, ja oppilaat pääsevät rakentamaan parempia tulevaisuuksia! Tämä tarinallinen oppimisympäristö johdattaa oppilaat pohtimaan tulevaisuusajattelun perusteita moninäkökulmaisesti. Virasto ei anna valmiita vastauksia, vaan innostaa oppilaita etsimään niitä itse – luovan ilmaisun, ryhmätyöskentelyn ja kriittisen ajattelun keinoin.

Kenelle materiaali on tarkoitettu?

Tämä materiaali on suunniteltu erityisesti perusopetuksen ylemmille luokille ja toisen asteen opiskelijoille, mutta sitä voi soveltaa laajasti eri oppimisympäristöissä. Opetus voidaan toteuttaa digitaalisesti itsenäisesti, hybridimuotoisesti tai täysin luokkahuoneessa tämän oppaan avulla.

Oppimisen tavoitteet

Tulevaisuusajattelu on keskeinen osa laaja-alaista osaamista ja liittyy erityisesti kestäväen tulevaisuuden rakentamiseen sekä osallistumiseen ja vaikuttamiseen (L7, POPS 2014).

Materiaalin avulla oppilaat:

- Harjoittelevat tulevaisuusajattelua ja -ennakointia.
- Pohtivat menneisyyden, nykyisyyden ja tulevaisuuden välisiä yhteyksiä.
- Saavat valmiuksia ymmärtää omien valintojen ja tekojen merkityksen laajemmassa yhteiskunnallisessa kontekstissa.
- Kehittävät luovaa ajattelua, yhteisöllistä työskentelyä ja taiteellisia ilmaisutaitoja.

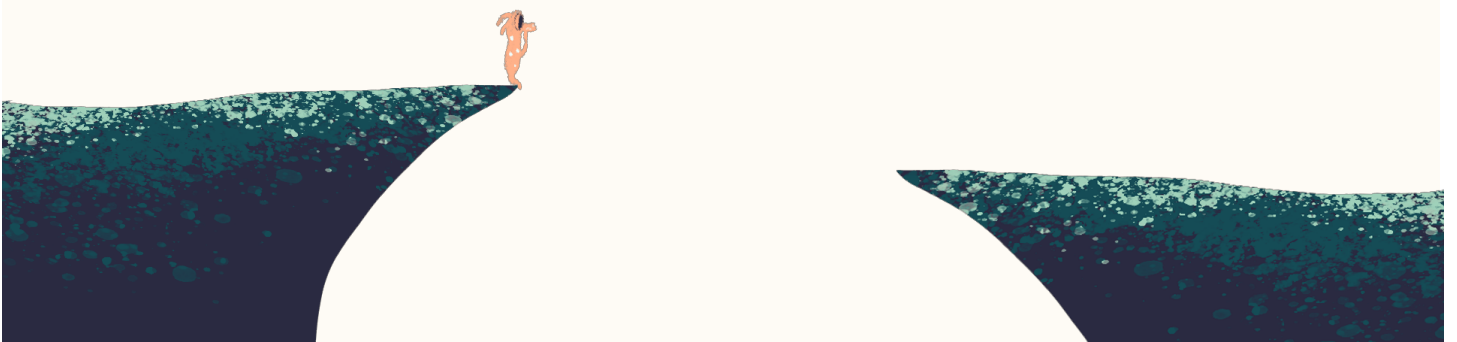
Miten materiaalia voi käyttää?

Tulevaisuusviraston kokonaisuus koostuu neljästä luvusta, mutta myös yksittäisiä tehtäviä voi soveltaa opetukseen. Voit siis valita juuri sinulle ja oppilaillesi sopivimman tavan käyttää materiaalia!

Miksi tarinallisuus ja luovat menetelmät?

Tulevaisuudentutkimus ei ole pelkkää analyysia – se on yhdistelmä faktaa ja mielikuvitusta (Hiltunen, Elina 2025). Tulevaisuusviraston tarinallinen kuunnelma luo jännittävät puitteet tutkimiselle: oppilaat astuvat osaksi tarinaa ja pääsevät aktiivisesti vaikuttamaan tulevaisuuden suuntiin. Luovat menetelmät auttavat syventämään ymmärrystä ja innostavat osallistumaan.

Tulevaisuus tehdään tänään!

Kolmas luku (tunti 5)

Avaa Seikkailun luku 3 <https://nuori.fi/tulevaisuuskoulu/luku-3/>
Tulevaisuuskuva (Tehtävä 5)

Kesto: 45 min

Tavoite: Syvennetään edellisen tehtävän tulevaisuuskuva. Oppilas kehittää luovaa ajattelua ja tulevaisuusajattelun taitoja kirjoittamalla kuvitteellisen uutisartikkelin tulevaisuuden maailmasta, hyödyntäen ensimmäisellä tunnilla luotua hahmoaan ja tulevaisuustaulukon skenaarioita. (LIITE)

kuunnellaan yhteisesti kuunnelma (5) Aikahyppydynamo (kesto 2:57)

TEHTÄVÄ - Blogikirjoitus tulevaisuudesta 45 min

Alustus ja virittäytyminen (3 min) Tervetuloa tulevaisuuteen!

- Opettaja näyttää esimerkkinä tulevaisuus uutisen tai otsikoita esim. ”Ihmisten ja tekoälyn välinen ensimmäinen oikeudenkäynti päättyi yllätykseen” tai ”Maailman ensimmäinen täysin vedenalainen kaupunki avattiin”.
- Keskustellaan lyhyesti: Mikä tekee uutisesta kiinnostavan?

Uutiskirjoituksen laatiminen (20 min)

- Oppilaat kirjoittavat uutiskirjoituksen vuoteen 2097 sijoittuvasta tapahtumasta tehtävän (tulevaisuustaulukko tunti 4) pohjalta.

Vinkki:

- Oma hahmo osana uutista: Oppilaat voivat sisällyttää uutiseen ensimmäisellä tunnilla luomansa hahmon, joka toimii joko:
- Uutisen keskeisenä toimijana (esim. päähenkilönä, silminnäkijänä, tutkijana).
- Tulevaisuuden ilmiön asiantuntijana, joka antaa kommentin artikkeliin.
- Kannustetaan hyödyntämään uutistyylin elementtejä: otsikko, ingressi, leipäteksti ja kuvaus siitä, miksi tämä on merkittävä uutinen.

Uutisjuttujen esittely (15 min) - Jokainen lukee tai esittelee oman uutisensa pienryhmässä:

- Ryhmissä keskustellaan: Millainen tulevaisuus näistä uutisista muodostuu? Mitkä asiat toistuvat eri kirjoituksissa?

Loppurefleksio ja hahmotarinan jatko (5 min)

- Luokka kokoaa yhdessä ”Tulevaisuuden otsikot” -seinän, jonne jokainen kiinnittää oman otsikkonsa.
- Pohditaan yhdessä: Millaisen tunteen tämä tulevaisuus herättää? Onko se toivottava vai ei? Mitä siitä voi oppia?
- Lisätehtävä: Oppilaat voivat pohtia, miten heidän hahmonsansa on päätynyt tähän tilanteeseen.

Kolmas luku (tunti 6)

Kesto: 45 min

Tavoite: Oppilaat pohtivat, mitkä arvot ovat tärkeimpiä tulevaisuuden kannalta ja miten ne voivat muokata maailmaa.

Kuunnelmat ja itsenäiset tehtävät: 15 min

- Kuunnellaan yhdessä kuunnelma 6 Dystopia (Kesto 3:55)
- Oppilaat täyttävät itsenäisesti tehtävän 6 Backcasting.
- Kuunnellaan yhdessä kuunnelma 7 Vartijadrooni (Kesto 4:47)
- Oppilaat täyttävät itsenäisesti tehtävän 7 Arvot ja Tulevaisuus

RYHMÄTEHTÄVÄ: Arvot ja Tulevaisuus (30 min)

Alkuvalmistelu (5 min)

Luokassa on neljä isoa paperia, joihin on kirjoitettu eri arvot (esim. vapaus, yhteisöllisyys, teknologinen kehitys, luonto).

Kerro oppilaille, että heidän tehtävänä on miettiä, miten nämä arvot voivat vaikuttaa tulevaisuuteen ja millaista maailmaa ne voivat luoda.

Learning Café – Tulevaisuuden arvot (20 min)

Ensimmäinen kierros (5 min):

- Jokainen ryhmä valitsee yhden arvon.
- Kirjoittakaa tai piirtäkää, miten tämä arvo voisi ohjata tulevaisuuden kehitystä.

Seuraavat kierrokset (3 x 5 min):

- Siirtykää seuraavalle arvolle ja täydentäkää aiempia pohdintoja.
- Miettikää, miten arvo liittyy muihin – tukevatko ne toisiaan vai voivatko ne olla ristiriidassa?

Tulevaisuuden peruspilarit (5 min)

- Valitse kolme arvoa, joille rakentaisit parhaan mahdollisen tulevaisuuden! Kirjoita ne ylös ja perustele lyhyesti, miksi juuri nämä ovat tärkeimpiä.
- Lopuksi: Keskustellaan yhdessä, mitkä arvot nousivat tärkeimmiksi ja miten ne voivat muuttaa maailmaa.

Tulevaisuuden Kuvallehti

Uutisia vuodesta 2040

Osikko

Ingressi

Loppäksä

Kuva